

Käyttösuunnitelma 2026 / Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalue

Hyvinvointilautakunta 09.12.2025 § 102

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 10.11.2025 § 110 talousarvioesityksen vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman 2027-2029. Esitetty sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen käyttösuunnitelma (liite 1) on laadittu pääosin kunnanvaltuuston talousarvioesityksen mukaisena.

Kunnanhallituksen tai lautakunnan määräämä tulosalueen vastuuhenkilö päättää seuraavan tason käyttösuunnitelmasta sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä asettamalla tarkennetut tavoitteet ja jakamalla määrärahat ja tuloarviot tarkempiin osiin.

Palvelualueen sitovana eränä on tulosalueen toimintakate. Toimielimellä on oikeus tehdä toimielimen sisäisiä siirtoja tulosalueiden välillä, mikäli toimielimen kokonaismääräraha ei ylitä. Jos toimielin päättää tulosalueen toimintakatteen ylityksestä on se samalla osoitettava, miltä tulosalueelta osoitetaan ylitystä vastaava säästö.

Kuntastrategiaan 2021-2025 pohjautuvat lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet ja niihin liittyvät tulosalueen toimenpiteet on esitetty hyvinvointilautakunnan hyväksymässä 2026 talousarvioesityksessä 16.9.2025 § 68.

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 20.10.2025 § 94 Mäntsälän kuntastrategian. Käyttösuunnitelmassa hyvinvointilautakunnalle tuodaan hyväksyttäväksi uuden kuntastrategian tavoitteiden pohjalta päivitetty vuositaso 2026. Pääosin vuositaso 2026 noudattavat talousarvioesityksen yhteydessä hyväksytyt tavoitteet.

Uusina hyvinvointilautakunnan alaisina tavoitteina ovat:

- hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman hyväksyminen ja suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden eteneminen,
- Valotapahtuman toteuttaminen 2026 sekä
- kulttuuripalvelut kokoaminen elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle vuoden 2027 alusta.

Hyvinvointilautakunnan tavoitteista on poistettu kunnan osallisuusmallin luominen asukkaiden ja työntekijöiden kanssa yhteistyössä. Tavoitteeseen varatulle budjetille (10 000 euroa) tehdään tarvittavat käyttötarkoituksen muutosesitykset vuoden 2026 osavuosisikatsausten yhteydessä.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueella käyttösuunnitelmaan vuodelle 2026 on tehty muutamia olennaisesti toimintaan vaikuttavia muutoksia.

Lisäyksenä lautakunnan hyväksymään talousarvioesitykseen 2026 kunnanvaltuusto hyväksyi talousarviossa 2026 elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle 15 000 euron lisäyksen seurakunnalta ostettaviin perhepalveluihin (Hyvinkään seurakunnan perheasiain neuvottelukeskus). 15 000 euron summa on sijoitettu hyte-työn kustannuspaikalle.

Hyvinvointilautakunnan myöntämiin vuosivastuksiin lisättiin 15 000 euroa.

15 000 euroa esitetään käytettäväksi avustuksiin vuonna 2026 seuraavasti:

- 40 000 euroa liikuntatoimintaan (lisäys 10 000 euroa)
- 30 000 euroa kansalaistoimintaan (lisäys 5000 euroa) ja
- 14 000 euroa nuorisotoimintaan (ei lisäystä).

Lisäysten jakamisesitys perustuu viime vuosien toteutumiin haettujen avustusten kokonaismääristä. Liikuntavustuksia on haettu nelinkertaisesti ja kansalaistoiminnan avustuksia kaksin- tai kolminkertaisesti myönnettävään avustussummaan nähden. Nuorisotoiminnan avustuksia puolestaan ei ole haettu riittävästi, mutta jäljelle jäänyt osa on kohdennettu nuorisotoiminnan kohdeavustuksiin vuoden mittaan.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen käyttötalousesityksessä on tehty palveluiden toiminta- ja kehittämisedellytyksiä vahvistavia siirtoja kustannuspaikkojen välillä. Lisäyksiä on tehty aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankkimiseksi, palveluiden ostamiseksi sekä henkilöstön kouluttautumisen vahvistamiseksi.

Valmistelija	Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi, controller Kristian Kuisma, sähköposti kristian.kuisma(@)mantsala.fi
Esittelijä	Hyvinvointipäällikkö Elo Katja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen käyttösuunnitelman 2026 ja strategiaa tukevat tavoitteet vuodelle 2026.
Päätös	Hyväksyttiin ehdotuksen mukaan. Liite 1. Käyttösuunnitelma 2026 / Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue Liite 2. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2026

Hyvinvointilautakunta 19.05.2026
269/02.01.00/2025

Tausta

Kunnanhallituksen 13.4.2026 päätöksen mukaisesti ensimmäisessä osavuositarkastuksessa päätetään palvelualueen/lautakunnan alaisen toiminnan talousarvion 2026 muuttamisesta. Hyvinvointilautakunta hyväksyi ensimmäisen osavuositarkastuksen yhteydessä 21.4.2026 vain sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen koskevan talousarviomuutoksen kokonaissumman -915 000 euroa jaettuna tulosalueille kunnan talousosaston valmistelun mukaisesti.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueella laskennallinen muutostarve vuoden 2026 tulosalueen talousarvioon oli talousosaston esityksen mukaan 1 265 euroa, joka sisältää tulojen ja menojen tarkasteluun pohjautuvat muutokset. Tämä osavuositarkastuksessa esitetty laskennallinen euromäärä ei välttämättä ole lopullinen summa, jolla

elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen talousarviota muutetaan vuodelle 2026.

Hyvinvointilautakunnan alaiseen toimintaan esitetään tehtäväksi seuraavat käyttötalousmuutokset vuodelle 2026:

Toimintakatetta heikentävät toimet -74 000 euroa

Kansalaisopistolta puuttuu tuloja 61 000 euroa vuoden 2025 talousarviossa tehdyn tulojen ”tuplakirjauksen” vuoksi. Tulojen puuttuminen tasataan palvelualueetasolla.

Hyvinvointilautakunnan ja vaikuttamistoimielinten kustannuspaikoilta puuttuu toimintaan varattua rahoitusta 13 000 euroa, ja se esitetään lisättäväksi talousarvioon 2026.

Toimintakatetta parantavat toimet 60 000 euroa

Talousoasto esitti 14 806 euron leikkausta hyte-työn kustannuspaikalta asiakaspalveluiden ostoista. Tätä kompensatiota ei esitetä tehtäväksi, koska lisäyksenä lautakunnan hyväksymään talousarvioesitykseen 2026 kunnanvaltuusto hyväksyi talousarviossa 2026 elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle 15 000 euron lisäyksen seurakunnalta ostettaviin perhepalveluihin (Hyvinkään seurakunnan perheasiain neuvottelukeskus). 15 000 euron summa on sijoitettu hyte-työn kustannuspaikalle.

Hyte-työn kustannuspaikalta muiden toimintakulujen tililtä poistetaan 17 500 euroa.

Hyte-työn kustannuspaikalta karsitaan ylimääräisiä palkkavarauksia 10 000 euroa.

Hyte-työn muiden palveluiden kustannuspaikalta karsitaan 4000 euroa.

Hyte-työn ICT-kuluista karsitaan 5000 euroa ylimääräisiä varauksia.

Hyten kehittäminen -kustannuspaikalta karsitaan 3500 euroa, mikä ei vielä vaikuta valtionavustusten omavastuuosuuksien riittävyteen, ja kehittämistä voidaan jatkaa.

Opetuspalveluilta siirretään elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle 20 000 euroa toimintakatteen heikkenemisen paikkaamiseksi.

Toimintakatteen muutos

Näiden esitysten jälkeen elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin toimintakatteen muutos on -14 000 euroa.

Siirrot käyttötalousuunnitelman sisällä yhteensä 50 000 euroa

Kirjastopalveluissa Kirkes-tason Koha-pääkäyttäjyyttä ei ole voitu toteuttaa omana työnä aiemmista suunnitelmista huolimatta järjestelmistä vastanneen kirjastonhoitajan irtisanouduttua. Kirkes-yhteistyön avulla tehtävä on kuitenkin järjestetty. Vuoden 2026 ennusteeseen vaikuttaa se, että Koha-pääkäyttäjyyteen varatut palkkakustannukset siirretään ostopalveluihin asiantuntijapalveluiden ostoihin. Siirrettävä summa on 30 000 euroa.

Hyte-työn kustannuspaikalta muiden toimintakulujen varauksista jätetään 20 000 euroa vapaa-aikapalveluille yhteisöllisen, kuntalaisia houkuttelevan Valotapahtuman toteuttamiseen vuoden 2025 konseptia mukaillen. Valotapahtumalle perustetaan projektikoodi kustannusten seuranta varten.

Valmistelija

Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo@mantsala.fi
Controller Kristian Kuisma, sähköposti kristian.kuisma@mantsala.fi
Sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo@mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta

- päättää hyväksyä edellä esitetyn mukaiset elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen käyttösuunnitelman muutokset 2026.
- päättää lähettää käyttötalousuunnitelman muutokset 2026 hyväksyttäväksi kokonaisuudessaan sivistyslautakuntaan.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Liite 1. Käyttösuunnitelman muutokset 2026 / Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalue